

C/ Nou del teatre, 16
17004 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.girona.cat
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

EL SOL DEL FUTURO

Il sol dell'avvenire

Itàlia, 2023

Direcció: Nanni Moretti

Guió: Francesca Marciano,

Nanni Moretti

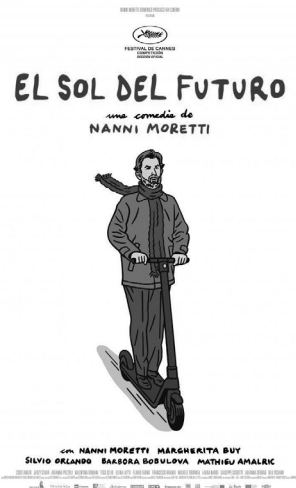
Intèrprets: Nanni Moretti,
Margherita Buy, Mathieu Amalric,
Silvio Orlando

Durada: 96 min

Gènere: drama

Idioma: italià

Data d'estrena: 15/09/2023

La desfilada de l'esperança

A les últimes pàgines dels seus *Diaris*, Cesare Pavese escriu: "Això fa massa fàstic. Paraules no, un gest. No escriuré més." L'endemà es va suïcidar. Italo Calvino va escriure que Pavese s'havia llevat la vida per ajudar a viure els altres. Nanni Moretti cita, en la seva última pel·lícula, la reflexió de Calvino, mentre dissenya un hipotètic final tràgic. Com al final de *8 1/2* de Federico Fellini, a la Itàlia actual el camí cap al pessimisme també existeix com als anys seixanta i la identitat individual s'esquerda davant el present. Fellini va canviar l'hipotètic final de *8 1/2* i va buscar en els clowns, el circ i la desfilada una porta que obrís un camí cap al sol del futur. Nanni Moretti també creu amb el circ, en la desfilada i en el futur.

Però anem per parts. *El sol del futuro* ens recorda que hi havia una vegada un país anomenat Itàlia on prop de dos milions de persones estaven afiliades al Partit Comunista. Avui, els joves ho han oblidat i alguns creuen que això dels comunistes era una cosa que formava part de l'antiga Unió Soviètica. Giovanni, un cineasta que fa una pel·lícula cada cinc anys i que al sofà de casa seva gaudeix veient *Lola* de Jacques Demy amb la seva filla, vol fer una pel·lícula sobre els anys del comunisme. Aleshores, Itàlia creia i era presonera de les ideologies. Palmiro Togliatti, secretari del partit comunista, era incapaç de criticar l'estalinisme i els militants del PCI callaven. El seu silenci amagava una frustració, ja que la ideologia era un dogma, encara que el desig de llibertat i de lluita col·lectiva era al cor del poble. En aquells anys el cinema existia. Ara, mentre Giovanni roda la seva pel·lícula, la seva dona produeix una pel·lícula violenta d'un nou jove director on hi ha molta sang. Atrapat en el seu món creatiu, Giovanni es converteix en un autèntic borinot que observa el seu entorn des de la seva autarquia i pretén establir el seu dogma socràtic, criticant els nombrosos sofistes del present i qüestionant per què s'han perdut alguns valors essencials. *El sol del futuro* és una pel·lícula política, potser la millor de totes les pel·lícules possibles sobre el present, però també és una obra de comiat sense tristesa que deixa enrere un món —el mateix cinema de Nanni Moretti— però en comptes de mirar el passat cerca el sol del futur, fet que li permet projectar-se cap a una utopia enmig d'un temps de distopia. Estem davant la pel·lícula d'algú que no es vol rendir.

Moretti podria haver construït una obra nostàlgica sobre

allò que s'acaba, però defuig admirablement tota nostàlgia i tota mirada críptica. Al llarg de la pel·lícula deixa enrere moltes coses. El cinema ha deixat de ser el que havia estat i ha passat a ser una altra cosa. Les plataformes emeten pel·lícules per a 190 països i només pacten amb els realitzadors capaços d'escriure guions prefabricats per crear emocions falses. Els nous realitzadors contemporanis roden escenes de violència sense preguntar-se què implica el patiment i què implica enfrontar-se al dolor dels altres. La desmemòria omple un buit i la cultura ha anat perdent, com la política, els ideals i l'amor. La gent només és incapaç de retreure's les coses i les paraules d'esperança han desaparegut del mapa. A la Itàlia del present ja no hi ha el partit comunista, el seu govern està controlat per un partit neofeixista. Davant d'aquest panorama sembla que només en queda el lament, la flagel·lació, la por, el nihilisme o la impotència. Moretti defuig totes aquestes solucions i construeix *El sol del futuro* com una pel·lícula sobre la necessitat de creure sempre en la utopia, sobre la importància de la solidaritat i sobre el retorn a la moral davant del buit estètic. Moretti desfila i balla. Fabrizio di André canta la bellíssima *Canzone dell'amore perduto*, Aretha Franklin és evocada a partir de *Fever* i el passat és present en les cançons de Luigi Tenco i sobretot al seu *Lontano, lontano*. La música guareix totes les penes i implica un gest de resistència. També tornen les cançons de Franco Battiato, omnipresents a la filmografia de Moretti, amb *Voglio vederti danzare*. El ball ens permet retrobar la felicitat perduda mentre s'obren noves vies per repensar-ho tot. Moretti acaba com Fellini, desfilant, i ens diu que sols no anirem enlloc, que cal tenir principis propis i que junts podem entreveure l'esperança. Com deia Jaume Sisa, "Qualsevol nit pot sortir el sol... Benvinguts, passeu passeu..." Moretti ens ajuda a reconciliar-nos amb aquest gastat i decebedor món que ens ha tocat viure. Cal resistir...

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona